

PÆDAGOGISK VEJLEDNING
'DRENGEN UDEN ØRE'

Lilja Scherfig
Toril Bækmark

TITEL 'DRENGEN UDEN ØRE'

Tema: Had, Hævn, Krig, Sorg, Tilgivelse, Børnesoldater

Fag: Dansk

Målgruppe: 8. - 10. klasse

Om bogen:

'Drengen uden øre' er en billedfortælling, der i sit format minder om de billedromaner og billednoveller, der udkommer i disse år, og Lilja Scherfigs og Toril Bækmarks fortælling er særdeles velegnet til inddragelse i danskundervisningen i udskolingen - og som selvvalgt tekst i det prøveforberedende arbejde i 9. kl., hvor det overordnede emne er ondskab, familie eller kærlighed.

Faglig relevans/kompetenceområder

Arbejdet med 'Drengen uden øre' er en oplagt mulighed for at introducere eleverne for genren billednovelle, hvor tekst og illustrationer tilsammen udgør en fortælling. Derudover kan den fælles tematik for billednovellen medvirke til, at eleverne træner deres evne til at analysere og læse mellem linjerne. Denne pædagogiske vejledning tager primært udgangspunkt i arbejdet med kompetenceområdet fortolkning.

Forslag til læringsmål:

- Eleven har viden om temaers universelle gyldighed
- Eleven kan gennemføre en indsigtfuld analyse af en tekst
- Eleven kan opleve tekster som meningsfulde for eget liv og en øget omverdensforståelse
- Eleven kan deltage aktivt, åbent og analytisk i dialog

Om den pædagogiske vejledning:

Den pædagogiske vejledning har til hensigt at give eleverne en udvidet forståelse af tekstens mange tomme pladser. På overfladen er det en fortælling om børnesoldater, sorg og hævn - men det er også en historie om forandring, håb og at overkomme det værst tænkelige.

Der er lavet opgaver til før læsningen begynder, en række udvalgte citater, som man kan arbejde med undervejs - og så afsluttende en række opgaver og idéer til at arbejde i dybden med billednovellen, både kreativt og litterært. Her er der både opgaver, der forholder sig til sammensmeltningen mellem tekst og illustrationer, men også perspektiveringsmuligheder, der kan bringe tekstens temaer yderligere i spil.

FØR LÆSNINGEN

Wordcloud

Lav en wordcloud ud fra disse tre begreber. Krig. Hævn. Familie. Lad eleverne komme med bud på, hvilke ord og associationer de får i tankerne, når de hører de tre begreber.

Børnesoldater

Fortæl og forklar om, hvad en børnesoldat er - og giv eksempler på steder i verden, hvor børn kan ende i krig og som dræbere. Brug eventuelt det supplerende materiale 'Børneliv i borgerkrigen' som optakt til læsningen.

Læs forsiden

Lad eleverne arbejde i ThingLink, hvor de noterer alle de elementer ned, som de kan se på forsiden. Lad dem eventuelt gætte på, hvad novellen handler om, og hvad titlen refererer til.

CITATER

“De ved, hvordan man går i takt, men ved de, hvordan man dræber?”

Hvilke tanker tror du, at drengene går igennem da de marcherer væk fra deres familier?

“De husker brag og skrig, og det allerværste: grønne bluser med mørke blodpletter.”

Hvorfor er det de grønne bluser som det allerværste - hvad er de et symbol på?

“Drengens øjne undersøger stuen som en tyv.”

Hvad er det første indtryk du og Maria får af Sammy - og hvordan fornemmer man det i sproget?

“Maria spiser som et dyr, grådigt, aggressivt.”

Hvilken udvikling går Maria igennem i fortællingen - og hvorfor?

“Hvis han døde nu, ville ingen savne ham.”

Sæt dig i Sammys sted og skriv hans dagbog for dagene hos Maria.

“Han er min, hvisker hun, det er mig der...”

Færdiggør denne sætning

“Han ligger på cementgulvet, krøllet sammen som en fugl der er styrtet til jorden, med vinger og hjerte knust.”

Hvorfor er både Sammys vinger og hjerte knust? Hvad er blevet ødelagt indeni ham?

EFTER LÆSNINGEN

Samling af sanser

Led efter alle de tillægsord der igennem billednovellen er med til at skabe billednovellens særlige stemning. Saml dem i en Wordcloud, hvor du grafisk indsætter ordene og danner ordskyen til et passende motiv for historien.

Fugl med brækket vinge

Genlæs siden, hvor en fugl flyver ind mod vinduet - og Maria knuser den af flere omgange. Til Sammy siger hun: "Jeg hjalp den bare. Den led". Skab sammenhæng med denne scene og så resten af fortællingen. Hvilken symbolsk betydning kan scenen have?

Marias reaktion

Beskriv hvordan Marias reaktion er på, at hendes søn, Marco, ikke vender hjem fra krigen. Hvordan opfører og ændrer hun sig og hvordan agerer omverdenen?

Hævnen der udeblev

Maria har en plan igennem det meste af fortællingen, men det ender med, at hun ikke gør alvor af den. Hvad var planen - og hvad sker der med Maria igennem fortællingen? Hvad ændrer sig og hvordan ændrer Maria sig?

En cirkulær komposition

Fokus på den cirkulære komposition. Se godt på anslaget og udtoningen, bogens første og sidste opslag er identiske, med en lille tilføjelse i teksten - men med stor forskel i illustrationerne. Hvad er forandret?

Litterær Aktivisme

Med udgangspunkt i fortællingen skal du lave en brochure til en kampagne mod børnesoldater. Du kan evt. lade dig inspirere af FNs børnekonvention.

Skriv et haiku-digt

Tag udgangspunkt i novellens fortælling og forsøg at sammenfat bogens tema og handlingsforløb og tema i tre linjer med 5, 7 og 5 stavelser i hver.

Find spor i teksten

Maria ved, længe før vi andre opdager det, at Sammy er drengen uden øre, der slog hendes søn hjel. Find spor i teksten, der viser dette.

Illustration og tekst

Vælg et opslag i bogen, hvor du beskriver sammenhængen (og forskellen) mellem tekst og illustration

Spørgsmål i teksten

Flere gange i teksten henvender fortællingen sig direkte til os, der læser den. Det sker via direkte spørgsmål. Find eksempler på dette og forsøg at besvar et af spørgsmålene. Tal også om hvorfor der er brugt sådan et sprogligt virkemiddel.

BogBento

Skab en BogBento ved at tage et billede af bogens forside, omringet af en række genstande, der passer til bogens handling, tema og indhold, og som du selv har udvalgt. Det kunne fx være en kasket, et øre, krydderier, krige, en fugl etc...

SUPPLERENDE MATERIALER (LINK VIA BILLEDE)

Solskinshistorie om barnesoldat

Filmen War Child er historien om den sudanesiske barnesoldaten Emmanuel Jal som ble rap-stjerne i Storbritannia. En unik og sann historie, fortalt på en ikke spesielt unik måte.

UD underdusken.no / Feb 24, 2009

Norsk artikkel om Emmanuel Jal

Hovedpersonen fra tv-dokumentaren nedenfor er endt som rapstjerne i England. En positiv udgang efter en forfærdelig start på livet.

Barnesoldaten Emmanuel Jal

Emmanuel Jal er en blandt 10.000 børnesoldater i den sudanesiske borgerkrig, fra han er syv år gammel i begyndelsen af...

Billede mangler

 MitCFU

Barnesoldaten Emmanuel Jal

Tv-program fra 2011. Emmanuel Jal er en blandt 10.000 børnesoldater i den sudanesiske borgerkrig, fra han er syv år gammel i begyndelsen af 1980'erne, og indtil han får hjælp til at flygte til Kenya.